

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111222737
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2111222737.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, proti žalovanému: W. F., nar. XX. S. XXXX, trvalo bytom I., K. XXXX/XX, naposledy bytom I., R. XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom: Mesto Skalica, Skalica, Nám. slobody 10, o 481,30 eur s príslušenstvom, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaného: 1/ Spotrebiteľské združenie OSA, Bratislava, Fedinova 9, zastúpené splnomocnenkyňou: HKP Legal, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 6, 2/ OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, zast. advokátom: JUDr. Ladislav Mikluš, Košice, Stará Baštová 2, o odvolaní vedľajšieho účastníka 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Skalica z 20. novembra 2013 č. k. 3C/23/2012-162 takto

rozhodol:

Návrh vedľajšieho účastníka 1/ na strane žalovaného na prerušenie konania a predloženie predbežných otázok Súdnemu dvoru Európskej únie **z a m i e t a .**

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka 1/ na strane žalovaného **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa I. zastavil konanie; II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal; III. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ na strane žalovaného náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 97,99 eur, k rukám jeho právneho zástupcu; IV. vedľajšiemu účastníkovi 2/ na strane žalovaného nepriznal náhradu trov konania a V. žalobkyni vrátil súdny poplatok za návrh v sume 21,87 eur prostredníctvom Daňového úradu Bratislava. Právne svoje rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ust. § 96 ods. 1 až 3 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), vecne len späťvzatím žaloby pred prvým pojednávaním, z ktorého dôvodu nebol potrebný súhlas žalovaného so späťvzatím. V časti o vrátení súdneho poplatku rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v znení neskorších zmien a doplnení, vecne zaplatením súdneho poplatku 28,50 eur, ktorý po krátení o 6,63 eur vrátil žalobkyni v sume 21,87 eur prostredníctvom príslušného daňového úradu. V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 18, § 24, § 25 ods. 1, § 93 ods. 2 a 4, § 137 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. c/ a ods. 2, § 150 ods. 1 a § 151 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len advokátska tarifa), vecne zavinením zastavenia konania žalobkyňou, z ktorého dôvodu jej vznikla povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému ako aj vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane, neuplatnením si náhrady trov konania žalovaným, keď ani zo spisu sa žiadne jeho trovy nepodávajú, z ktorého dôvodu mu súd náhradu trov konania nepriznal. Dôvodil, že vedľajší účastník má právo na právnu pomoc pred súdmi i právo na náhradu trov konania, ak

právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. Mal za to, že žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná. Nestotožnil sa s argumentmi žalobkyne, ktorými spochybňovala nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia žaloby a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Súd prvého stupňa uložil žalobkyni zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ náhradu trov konania 97,99 eur, keď uplatnená síce bola náhrada v sume 101,98 eur, nakoľko však pri vyčíslení trov právneho zastúpenia vedľajší účastník 1/ vypočítal odmenu za dva úkony právnej služby - 2 x 34,86 eur, vychádzajúc z hodnoty 481,30 eur a 46,40 eur (úrok z omeškania 8,5% ročne zo sumy 114,39 eur od 3.5.2008 do 23.4.2012, t. j. ku dňu začatia poskytovania právnych služieb), ktorý postup súd prvého stupňa považoval za nesprávny postup výpočtu, keďže do základu pre výpočet odmeny za jeden úkon právnej služby okrem istiny 481,30 eur boli vzaté i kapitalizované úroky z omeškania v sume 46,40 eur a nakoľko ust. § 10 ods. 2 advokátskej tarify výslovne hovorí o hodnote pohľadávky a nie aj o hodnote príslušenstva pohľadávky, úroky z omeškania sú len príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), ak by základom pre výpočet odmeny mala byť aj hodnota príslušenstva, musel by to zákonodarca výslovne uviesť v citovanom ustanovení, čo sa nestalo, tarifnou hodnotou je preto len hodnota uplatnenej peňažnej pohľadávky. Priznaná náhrada trov konania 97,99 eur pozostáva z trov právneho zastúpenia, a to odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenia k žalobe z 23.4.2012) po 33,20 eur, z režijného paušálu za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2012 po 7,63 eur za úkon a zo sumy 16,33 eur tvoriacej 20% daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Vedľajšiemu účastníkovi 2/ náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si ich v zákonom stanovenej lehote (§ 151 O. s. p.) neuplatnil.

Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie žalobkyňa iba v časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka 1/ na strane žalovaného s návrhom na jeho zmenu (uznesenia) nepriznaním vedľajšiemu účastníkovi 1/ náhrady trov konania. Zároveň si uplatnila trovy odvolacieho konania. Dôvodila nesprávnym právnym posúdením veci, poukazujúc na viaceré rozhodnutia vnútroštátnych súdov. Vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť kvalifikovanú pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, on však vstupuje do konaní tak, že nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej príhode a len z označenia účastníkov usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec, viaceré procesné podania opakuje nadbytočne bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Mala za to, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania. Mala za to, že v predmetnej veci bola nemieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O. s. p., predmetom konania bola suma 481,30 eur, ide o drobný spor, pričom trovy právneho zastúpenia 97,99 eur sú zjavne neprímerané výške žalovanej pohľadávky. Vedľajší účastník v obdobných veciach vystupuje opakovaně s obsahovo rovnakými jednoduchými podaniami, vzhľadom k čomu mu súd prvého stupňa nemal priznať trovy právneho zastúpenia vo výške zjavne neúmernej výške istiny a povahe konania.

Vedľajší účastník 1/ na strane žalovaného navrhol uznesenie v napadnutej časti potvrdiť. Pri vstupe do konania vzniesol námietku premlčania s relevantnou právnou argumentáciou, ktorá mala preukázateľne za následok späťvzatie žaloby a bez ktorej by bol žalovaný vo veci neúspešný (obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých žalobkyňa vymáhala premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali aj neprijateľné podmienky, na ktoré už vedľajší účastník nevidel význam poukazovať, keďže už boli judikované inými súdmi ako neprijateľné). V predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi 1/. Nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných okrem iného v ust. § 93 ods. 4 O. s. p. a znemožnil mu tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom. Súd by zároveň fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa zastúpiť, je nie iba absurdný ale najmä odporujúci zákonom Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a tiež predpisom Európskej únie. Vedľajší účastník 1/ poukázal

i na viaceré rozhodnutia súdov SR a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“) z 22.12.2010 vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. Mal za to, že v predmetnej veci neexistuje dôvod na aplikáciu ust. § 150 O. s. p., pre aplikáciu ktorého sa vyžaduje, aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený, poukázal pritom aj na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 17/2009 a 3MCdo 5/2006.

Nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi zo strany žalobkyne považuje za nanajvýš spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľov vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním žalobkyne, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane žalovaného) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že žalovaní (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Právo spotrebiteľa na združovanie a zákonné úlohy spotrebiteľského združenia, vrátane kvalifikovanej ochrany spotrebiteľa v občianskom súdnom procese sú základnými právami vyplývajúcimi z článku 169 Zmluvy o Európskej únii, z článku 38 Charty základných práv Európskej únie a ďalších európskych právnych noriem. V prípade ak sa odvolací súd stotožní s názorom žalobkyne, vedľajší účastník 1/ to považuje okrem porušenia základných procesných práv aj za podstatný zásah do činnosti občianskeho združenia vymedzenej zákonom a právnymi predpismi Európskej únie a zároveň za zásadné obmedzenie práv spotrebiteľov v rámci súdneho konania, a preto žiada, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. pred vydaním rozhodnutia prerušil konanie a požiadal SD EÚ o rozhodnutie (ako o predbežnej otázke) o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len vo výslovne napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka 1/ na strane žalovaného a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu a ani o žiaden zákonom predpokladaný prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutej časti nie je vecne správne.

Vedľajší účastník 1/ oznámil podaniami z 23.4.2012, doručenými súdu prvého stupňa 24.4.2012 a 26.4.2012, že vstupuje do konania na strane žalovaného z vlastného podnetu, žiada o zaslanie žaloby a vychádzajúc zo záverov právneho posúdenia dôvodnosti nárokov uplatňovaných žalobkyňou v obdobných súdnych konaniach vedených v spotrebiteľských veciach má za to, že nároky žalobkyne uplatňované v predmetnom konaní sú premlčané, a preto v záujme efektívnej ochrany žalovaného ako spotrebiteľa vznáša námietku premlčania a navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Zároveň požiadal o priznanie náhrady trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby.

Žalobkyni bol vstup oboch vedľajších účastníkov do konania oznámený 14.9.2012.

Ešte pred otvorením prvého pojednávania v podaní z 22.9.2012, doručenom súdu prvého stupňa 26.9.2012, oznámila žalobkyňa, že berie žalobu späť v celom rozsahu a navrhuje konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania, majú za to, že trovy vedľajšieho účastníka ani v tomto konaní nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Ešte pred zaobaraním sa vecnou podstatou problému nastoleného napádaným uznesením a odvolaním proti nemu však v tejto konkrétnej veci vznikla potreba vyriešiť otázku, či za dôvodný možno považovať návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a predloženie predbežných otázok SD EÚ - za pomoci mechanizmu vyplývajúceho z čl. 267 ZFEÚ (Zmluvy o fungovaní Európskej únie) a § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p..

Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy (odkaz poznámkou č. 12 v O. s. p. na čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva).

Podľa čl. 267 prvých troch viet ZFEÚ (kam bol po úpravách prenesený čl. 234 pôvodnej Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva) Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú a/ výkladu zmlúv a b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol; pričom ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

Podľa čl. 169 ods. 1 ZFEÚ Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov. K dosiahnutiu týchto cieľov prispieva Únia prostredníctvom opatrení prijatých podľa článku 114 v kontexte zavŕšenia tvorby vnútorného trhu (ods. 2 písm. a/ tu citovaného ustanovenia), ako aj opatrení, ktoré podporujú, dopĺňajú a sledujú politiku členských štátov (ods. 2 písm. b/). Podľa odseku 3 tu citovaného ustanovenia ZFEÚ potom Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom prijímajú opatrenia uvedené v odseku 2 písm. b/ a napokon podľa odseku 4 opatrenia prijaté podľa odseku 3 nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť prísnejšie ochranné opatrenia; takéto opatrenia však musia byť zlučiteľné so zmluvami a Komisia o nich bude upovedomená.

Navzdory tomu, že nie je dôvod polemizovať o práve účastníka súdneho konania vedeného pred tuzemským súdom podať návrh na prerušenie konania a požiadať o predloženie predbežnej otázky SD EÚ, čo rovnako platí o možnosti vnútroštátneho súdu konanie prerušiť a na SD EÚ sa obrátiť, ak vnútroštátny súd nie je súdom rozhodujúcim v poslednej inštancii a o povinnosti takto postupovať, ak naopak je súdom rozhodujúcim (v podmienkach vnútroštátnej ochrany práv) v poslednom stupni; možnosť, resp. povinnosť vnútroštátneho súdu vyhovieť návrhu na prerušenie konania a predloženie predbežnej otázky SD EÚ tu môže byť len za splnenia ďalšej podmienky zakotvenej priamo v ZFEÚ a to podmienky sformulovanej na úrovni jedného zo základných predpisov Európskej únie tak, že rozhodnutie o predbežnej otázke je pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu nevyhnutné (čiže že bez takéhoto rozhodnutia hrozí, že predpis komunitárneho práva bude použitý vnútroštátnym súdom nekorektne - rozumej v rozpore s výkladom, na ktorý je povolaný len SD EÚ a ktorý by mal byť pre všetky vnútroštátne súdy členských štátov Európskej únie jednotný).

O taký prípad ale v prejednávanej veci pri dôslednom riadení sa ustanoveniami citovanými zhora, ustanoveniami vnútroštátneho práva SR a napokon i pri dôslednej analýze záverov podopierajúcich súdom prvého stupňa v tejto veci zvolený spôsob rozhodnutia nešlo a ani ísť nemohlo. Z pohľadu opodstatnenosti požiadavky na prerušenie konania a predloženie veci SD EÚ totiž malo význam len to, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci pri posudzovaní otázky náhrady trov konania neaplikoval tzv. komunitárne právo.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a predloženie predbežných otázok SD EÚ nie je dôvod vyhovieť, preto takýto návrh zamietol (prvá veta výroku tohto uznesenia).

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Podľa odseku 2 vety prvej rovnakého paragrafu ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy a napokon podľa vety druhej tu citovaného odseku 2 ustanovenia, ak sa pre správanie odporcu (žalovaného) vzal späť návrh,

ktorý bol podaný dôvodne (tu rozumej i vzala späť žaloba podaná dôvodne), je povinný uhradiť trovy konania odporca (i tu žalovaný).

Ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania, pri ktorej uplatnení nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu jeho trov (trov konania vzniknutých tomuto účastníkovi a ním platených), ak konanie neskončilo vydaním vecného rozhodnutia o predmete sporu (najmä rozsudku vyhovujúceho žalobe celkom či len čiastočne, resp. žalobu celkom zamietajúceho), ale došlo k jeho zastaveniu. I takáto výnimka sa však neuplatňuje automaticky, keď sama predstavuje pravidlo, z ktorého existujú ďalšie 2 výnimky umožňujúce za splnenia v zákone celkom konkrétne vymedzených podmienok uloženie povinnosti na náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania. Uplatnenie ktorejkoľvek z takýchto výnimiek (majúcich pôvod v oboch vetách ustanovenia § 146 ods. 2 O. s. p.) tak najmä predpokladá vznik trov majúcich sa nahradiť aspoň na jednej strane sporu (v opačnom prípade niet dôvodu pre použitie takejto výnimky), ale tiež procesnú situáciu, pri ktorej náhradu trov konania vôbec možno uložiť či priznať (pri zastavení konania medzi existujúcimi účastníkmi pre späťvzatie žaloby ide inak práve o taký prípad).

Prvá veta ust. § 146 ods. 2 O. s. p. so zavinením na zastavení konania pracuje výlučne z procesného hľadiska a zásadne toto (zavinenie) pričíta iniciátorovi konania. Tým je v tzv. základnom prvostupňovom konaní navrhovateľ (v sporovom konaní žalobca a tu konkrétne žalobkyňa - právnická osoba s právnou formou ženského rodu).

Zavinenie na zastavení konania pre späťvzatie žaloby síce nemusí byť vždy pričítané žalobcovi, podmienkou postupu podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p. je však 1. možnosť aspoň predbežného záveru o dôvodnosti žaloby a 2. správanie osoby či viacerých osôb, voči ktorej alebo ktorým požiadavka uplatnená žalobou smeruje, donucujúce žalobcu k späťvzatiu žaloby (teda také správanie, ktoré je na jednej strane výlučným správaním žalovaného bez možnosti žalobcu ho ovplyvniť a na druhej strane je so späťvzatím inak dôvodnej žaloby aj v priamej príčinnej súvislosti).

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu v prejednávanej veci Spotrebiteľské združenie OSA má oprávnenie vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa) a to na základe špeciálnej zákonnej úpravy v ust. § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (rozumej tzv. hlavný, tu por. tiež ust. § 93 ods. 4 vety prvej O. s. p.), možno z toho vyvodiť len jeden záver a to, že aj vedľajší účastník má právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (tu por. čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) so všetkými jeho atribútmi - teda i so samozrejmosťou práva na náhradu trov konania). O. s. p. v žiadnom zo svojich ustanovení nepodmieňuje možnosť zastúpenia advokátom absenciou (nedostatkom) odborných znalostí účastníka a teda ani nevylučuje, aby sa i účastník odborne spôsobilý hájiť svoje či niečie iné záujmy v konaní pred súdom nemohol dať zastúpiť advokátom a aby mu len z tohto dôvodu nemala byť priznaná náhrada trov v súvislosti s takýmto zastupovaním vzniknutých. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia, samozrejme len v tom prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého vedľajší účastník v konaní vystupoval a len v tom prípade, ak trovy právneho zastúpenia sa poskytujú za úkony, ktoré boli v konaní vykonané účelne.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Práve odcitované ustanovenie síce nedopadá priamo na rozhodovanie o trovách konania skončeného zastavením (o aký prípad šlo v prejednávanej veci), nakoľko upravuje rozhodovanie o trovách konania skončeného vecným rozhodnutím (rozsudkom) v prospech jednej strany sporu (k čomu môže dôjsť v tzv. sporovom konaní buď úplným vyhovením žalobe alebo naopak jej úplným zamietnutím), toto však obsahuje vyjadrenie jednej zo zásad vlastnej všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania (teda aj rozhodovaniu podľa § 146 ods. 2 O. s. p.), ktorou je, že súd prizná len náhradu trov potrebných

(rozumej nevyhnutných) na účelné bránenie práva, čiže len takých trov, ktoré možno považovať objektívne za vynaložené účelne.

Medzi trovy konania s nárokovateľnou náhradou potom zásadne patria i trovy reprezentované odmenou a súvisiacimi náhradami advokátov v súvislosti s poskytovaním nimi právnych služieb ich klientom (účastníkom súdnych konaní), keď tu nepochybne treba súhlasiť s argumentom vedľajšieho účastníka o neodňateľnom práve na súdnu a inú právnu ochranu. Žalobkyňa obhajovala neexistenciu práva spotrebiteľských združení na náhradu trov vznikajúcich im v súvislosti s právnym zastúpením advokátmi v tzv. spotrebiteľských veciach so súbežným uplatňovaním požiadavky na náhradu za vlastné právne zastúpenie, v ktorom prípade inak odvolaciemu súdu uniká rozdiel medzi namietanou paušálnou obranou vedľajšieho účastníka a rovnako paušálnym uplatňovaním práv zo strany žalobkyne.

Otázka využitia práva na právnu pomoc advokáta a otázka účelnosti v takejto súvislosti vynakladaných trov sú však otázkami, ktoré majú len čiastočný súvis a ktoré preto neslobodno zmiešavať (bez ďalšieho). V každom prípade namietanej účelnosti takýchto trov tak treba robenie záverov podriaďiť tomu, či by inak advokátom zastupovaný účastník bol v konkrétnej situácii schopný uplatňovania ním práv (resp. obrany voči uplatňovaniu práv niekým iným) aj bez pomoci advokáta, samozrejme za podmienky schopnosti hájenia práv spôsobom zásadne rovnocenným s tým, ako sa do problému „vložil“ advokát.

Pri nazeraní na problém urobený predmetom odvolacieho konania v prejednávanej veci aj z práve priblíženého uhla pohľadu potom len veľmi ťažko šlo prehliadnuť, že splnomocnenkyňa (tzv. advokátske spoločenstvo) vedľajšieho účastníka 1/ tu (obdobne ako v množstve tunajšiemu súdu známych a ním skôr prejednaných vecí za účasti rovnakého vedľajšieho účastníka i splnomocnenkyne) požadovala (nad rámec paušálnych náhrad a DPH) odmenu za 2 úkony právnej pomoci, z ktorých tým prvým bolo prevzatie a príprava zastúpenia (toto samostatne nehonorable, pretože ak by advokát okrem takéhoto úkonu už pre klienta nevykonal žiaden iný, vytratil by sa zmysel zastupovania) a druhým vyhotovenie písomného podania, z ktorého obsahu je zrejmé len paušálne uplatnenie námietky premičania bez toho, aby v ktorejkoľvek druhovo totožnej veci za účasti tej istej žalobkyne vznikla potreba na takomto podaní čokoľvek meniť.

Ak potom odvolací súd má zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti vedomosť o postupe vedľajšieho účastníka (presnejšie splnomocnenkyne takéhoto účastníka zastupujúcej) spôsobom celkom totožným s tým v prejednávanej veci aj v iných veciach (z ktorých už prinajmenšom v konaniach vedených Krajským súdom v Trnave pod sp. zn. 10Co/76/2013, 10Co/81/2013 a 10Co/172/2013 bola vedľajšiemu účastníkovi ním požadovaná náhrada trov právneho zastúpenia advokáta priznaná), nebol tu prakticky žiaden priestor pre iný záver než ten, že po získaní účastníkom 1. vedomosti, ako účinne a to paušálne v konaní uplatňovať práva, alebo sa brániť a tiež 2. náhrady trov konania, zodpovedajúcej odmene, ktorú musel takýto účastník zaplatiť advokátovi, aby pre neho paušálny vzor vytvoril, už nemôže byť ďalej účelným vynakladanie prostriedkov na odmeňovanie advokáta za to, aby aj v ďalších druhovo totožných veciach priam chrľil obsahovo identické podania (bez toho, aby tu bol zrejmý aj vklad splnomocnenkyne venovaný argumentácii príznačnej práve pre konkrétnu vec, v ktorej sa takto zastupuje).

Pri riadení sa touto úvahou, ako i pri nerozhodnosti toho, v ktorom z konaní advokát použil neskôr paušálne uplatňovaný vzor po prvý raz (hoci pri záujme na absolútnej presnosti by sa zastupovanému účastníkovi malo dostať náhrady trov právneho zastúpenia iba v takomto konaní) tak trovy vedľajšieho účastníka nešlo považovať za účelné.

To boli dôvody, pre ktoré odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka 1/ na strane žalovaného podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je to uvedené v druhej vete výroku tohto uznesenia odvolacieho súdu.

V takto skončenom odvolacom konaní tak úspech zaznamenala žalobkyňa a principiálne to preto bola ona, komu vzniklo právo na náhradu trov takéhoto konania - proti vedľajšiemu účastníkovi 1/. Práve

požiadavka tzv. advokátskej spoločnosti zastupujúcej žalobkyňu, požadujúcej náhradu trov odvolacieho konania paralelne s požiadavkou na uchránenie pred povinnosťou platiť niekomu inému náhradu trov prvostupňového konania a to z dôvodov bez preháňania označiteľných za pokus o uplatnenie zásady dvojakého metra boli potom tým, v čom odvolací súd videl dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O. s. p., pre ktorý v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni i za použitia ust. § 224 ods. 1 rovnakého zákona nepriznal náhradu trov takéhoto konania.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.